

Samenwerkingsagenda netcongestie Drechtsteden Het vergroten van oplossingsruimte

Een vernieuwende publieke samenwerkingsagenda

met

toegespitste samenwerksporen

voor ons energiesysteem

in Drechtsteden

Inhoud

Samenvatting.....	3
Wat heeft de Taskforce gedaan en wat heeft dat opgeleverd?	3
Ons verhaal	4
En toen was er ook in Drechtsteden netcongestie.....	4
Een tijdelijke Taskforce met een belangrijke opdracht.....	5
Een publieke samenwerkingsagenda als basis voor verdere resultaten en oplossingen.....	5
Een onderscheidende aanpak die landelijke maatregelen optimaliseert en ook vernieuwend is....	5
De samenwerkingsagenda bestaat uit vier samenwerksporen.....	6
Hoe verhoudt deze samenwerkingsagenda zich tot alles wat er al speelt?	6
Dit werkt alleen als we het allemaal willen en het echt gaan doen	7
Het is nog niet af. Continuïteit borgen via de Energieraad Drechtsteden	7
Tot slot: een nieuw woord: multi-level'. Wat is dat?	7
Leeswijzer	7
Verantwoording en werkwijze.....	9
Onderscheidende en vernieuwende kenmerken	9
Organisatie	11
Huidige situatie	11
Voorgestelde toekomstige situatie	11
Uitwerking van de vier samenwerksporen.....	12
Samenwerkspoor I: Verzwaren (processen parallel schakelen).....	12
Probleem, Doel, Middelen	12
Aanbevelingen voor de samenwerkingsagenda	13
Verwachte resultaten.....	14
Samenwerkspoor II: Beter Benutten (grip op pieken en groeiende netbelasting)	14
Probleem, Doel, Middelen	14
Aanbevelingen voor de samenwerkingsagenda	15
Verwachte resultaten.....	16
Samenwerkspoor III: Ontwikkelen Gezamenlijke Systeemsenario's (nu en straks).....	16
Probleem, Doel, Middelen	16
Aanbevelingen voor de samenwerkingsagenda	17
Verwachte resultaten.....	18
Samenwerkspoor IV: Institutionele Aanbevelingen (de verbinding met het grotere geheel).....	18
Probleem, Doel, Middelen	18
Aanbevelingen voor de samenwerkingsagenda	19
Verwachte resultaten.....	19

Samenvatting

De elektrificatie van de energievoorziening gaat in Nederland, en inmiddels ook in andere gebieden in Europa, al een aantal jaar sneller dan dat de elektriciteitsinfra uitgebreid kan worden. Het gevolg is o.a. dat de toegang tot elektriciteit in de knel komt. Het woord netcongestie kent inmiddels iedereen. In december 2024 waren de netbeheerders genoodzaakt om ook voor grote delen van Zuid-Holland en vrijwel de gehele regio Drechtsteden netcongestie af te kondigen. In praktijk betekent dit dat de maatschappelijke opgave tot woningbouw en de doorontwikkeling en verduurzaming van het bedrijfsleven in de regio sterk onder druk komen te staan, omdat de toegang tot het elektriciteitsnet moet worden beperkt om de betrouwbaarheid en ‘leveringszekerheid’ voor bestaande gebruikers te blijven garanderen.

Om grip te krijgen op de maatschappelijke impact van netcongestie in de regio Drechtsteden en ook om handelingsperspectief te creëren is kort na de congestie-afkondiging de Bestuurlijke Taskforce Netcongestie Drechtsteden (hierna: Taskforce) opgericht. Deze lokale-regionale Taskforce bestaat uit de drie publieke sleutelspelers voor energie infrastructuur in de regio. Dat zijn een zevental samenwerkende gemeenten op energiegebied (Smart Delta Drechtsteden, hierna: Drechtsteden), regionale netbeheerder Stedin en publiek warmtebedrijf HVC. Bij de start van de Taskforce is uitgesproken dat deze publieke partijen samenwerken en regie gaan voeren op de vraagstukken voor:

*I Het vergroten van de **oplossingsruimte** en voor het versnellen van de **realisatie** van **netverzwaring**.*

*II Het maximaliseren van mogelijkheden om **netcapaciteit efficiënter te benutten**.*

*III Door middel van **samenwerking**.*

Wat heeft de Taskforce gedaan en wat heeft dat opgeleverd?

Om beter zicht te krijgen op de oorzaken van het probleem van netcongestie in de regio en om een beeld te vormen van mogelijke oplossingsrichtingen voor korte en lange termijn, zijn eerst een aantal regionale ‘deepdives’ georganiseerd. Hierin hebben experts van Drechtsteden en Stedin een eerste stap gezet in het beter begrijpen van elkaars opdracht, uitdagingen en dilemma’s voor de mogelijke oplossingsrichtingen.

De *deepdives* hebben geleid tot vier samenwerksporen met verdiepende, vernieuwende en versnellende maatregelen en oplossingen.

Het **eerste werkspoor** richt zich op het verzwaren van het elektriciteitsnet. Er zijn in het samenwerkspoor I Verzwaren diverse concrete optimalisatie en/of versnelling afspraken gemaakt die op korte en langere termijn kunnen leiden tot het sneller ontsluiten van meer netcapaciteit in de regio.

Tegelijkertijd moeten we anders omgaan met energie en ons bestaande elektriciteitsnet slimmer gaan gebruiken. Het elektriciteitsnet is immers niet continue en overal vol. Dit is uitgewerkt in **samenwerkspoor II, Beter Benutten**. We hebben de handen ineengeslagen om te zorgen dat de druk op het elektriciteitsnet verlicht gaat worden door inzicht én door voor bedrijventerreinen en woonwijken in te zetten op optimalisatie van maatregelen waarmee we met ondernemers en ander partners het elektriciteitsnet beter kunnen gaan benutten. Zodoende krijgen we meer grip op groeiende (piek) belasting van MS en HS-stations en voorkomen we dat verzwaring op basis van de piekbelasting nodig is. Dit is ook belangrijk om schade en elektriciteit storingen te voorkomen, én om het mogelijk te maken dat er ruimte komt op het elektriciteitsnet voor grootverbruikers die nu op de wachtlijst staan. Het doel is om de pieken op het elektriciteitsnet beheersbaar te maken en te verlagen én handelingsruimte te bieden aan gebruikers. Dit kan door meer optimaal in balans brengen

van vraag en aanbod van energie op ieder schaalniveau, waardoor de benuttingsgraad van de kabels en stations wordt verbeterd.

Ook is duidelijk geworden dat het noodzakelijk is om in een aantal stappen gezamenlijke systeemscenario's voor onze regio te ontwikkelen, **samenwerkspoor III**. Deze systeemscenario's hoeven niet ver in de tijd te liggen, maar kunnen ook de komende jaren betreffen. Een gedeeld beeld van de toekomst van de regio voor 1) de samenstelling van het energiesysteem en de bijpassende infrastructuur en assets in de regio 2) de ruimtelijke puzzel, inclusief afwegingen tussen ontwerp, locaties en maatschappelijk draagvlak en 3) de sociaal-maatschappelijk en economische puzzel waar de gemeenten van oudsher goed zicht op hebben, zorgt ervoor dat de infraopgave van de netbeheerder en de maatschappelijke opgave van de decentrale overheden elkaar versterken in plaats van elkaar in de weg zitten, zoals nu soms het geval is. Anders gezegd: Samenwerkspoor III, het ontwikkelen van gezamenlijke systeemscenario's is noodzakelijk voor het vergroten van de oplossingsruimte voor een toekomstbestendig energiesysteem.

Tot slot, is nog duidelijker en concreter geworden dat de publieke partijen in de regio niet alle randvoorwaarden voor een betaalbaar, toegankelijk en goed gebalanceerd energiesysteem kunnen bepalen. Er is simpelweg een grote mate van afhankelijkheid van nationale en zelfs internationale systeemkeuzes. Anders gezegd: **samenwerkspoor IV**, het doen van 'institutionele aanbevelingen' (aan 'Den Haag') is noodzakelijk om de regionale energiesysteemkeuzes en lokale oplossingsrichtingen te faciliteren. Stedin, Drechtsteden en HVC kunnen en moeten intensief samenwerken om beter, duidelijker en met aantoonbare en begrijpelijke voordelen in 'Den Haag' aan te geven wat er hier nodig is. Dat kan pilots betreffen, maar we denken hierbij vooral aan concrete projecten die ook grootschaliger kunnen zijn.

Ons verhaal

En toen was er ook in Drechtsteden netcongestie

De energietransitie is in volle gang en raakt onze regio inmiddels in het hart. We moeten vaststellen dat de energietransitie al enige tijd in een fase zit, waarin elektrificatie dominant is en transportpieken toenemen. Hierdoor lopen we tegen de grenzen aan van ons huidige elektriciteitsstelsel. De impact hiervan is nu al merkbaar in de vorm van netcongestie en zal steeds meer burgers en bedrijven raken. Netcongestie is een landelijk -en zelfs internationaal- vraagstuk dat meerdere oorzaken kent en zich vooralsnog blijft uitbreiden.

Netcongestie vraagt om specifieke oplossingen voor het elektriciteitsnet, waarbij 'Verzwaren' en 'Beter Benutten' de meest genoemde oplossingsrichtingen zijn. Daarbij kijken we multi-level (optimaal in balans brengen van vraag en aanbod van energie op ieder schaalniveau) en multi-commodity (energiedragers en energiebronnen integraal). Integrale systeemoplossingen zijn noodzakelijk om de opgave voor elektrificatie te verlichten.

De regio Drechtsteden is goed voorbereid en gepositioneerd voor de ontwikkeling van energiehubs, om warmte-oplossingen toe te passen, om hiermee hybride oplossingen te realiseren, waarbij (duurzame) gas en lokaal in balans brengen van energiestromen de piekvraag naar elektriciteit fors kunnen doen verminderen. Dat neemt niet weg dat de praktijk weerbarstig is, het vraagstuk complex is en ook dat de publieke partijen in de regio in grote mate afhankelijk zijn van landelijke, en zelfs deels internationale, systeembesluiten. En ook in Drechtsteden zien we dat de elektrificatie razendsnel gaat en dat de randvoorwaarden voor warmte en duurzame moleculen-oplossingen nog heel moeilijk te realiseren zijn.

Op 5 december 2024 waren de netbeheerders (Stedin, Liander en TenneT) van de provincie Zuid-Holland als gevolg van bovenstaande trends genoodzaakt voor grote delen van de provincie, inclusief vrijwel de gehele regio Drechtsteden, netcongestie af te kondigen.

Na deze afkondiging en vanuit bovenstaande context hebben de gemeenten, het publieke warmtebedrijf HVC en regionale netbeheerder Stedin besloten dat er in de regio Drechtsteden extra actie nodig is om het snel opgekomen probleem van netcongestie scherp in beeld te krijgen en om samen oplossingsrichtingen tot stand te brengen.

Een tijdelijke Taskforce met een belangrijke opdracht

Op 29 januari 2025 is de opdracht voor de 'Bestuurlijke Taskforce Netcongestie Drechtsteden' vastgesteld. De opdracht vanuit de bestuurders bestaat uit het opstellen van voorstellen voor drie pijlers, zijnde:

- I Het vergroten van de oplossingsruimte en voor het versnellen van de realisatie van netverzwaring.*
- II Het maximaliseren van mogelijkheden om netcapaciteit efficiënter te benutten.*
- III Door middel van samenwerking.*

Vrijwel direct zijn experts van de netbeheerder en Drechtsteden met elkaar in overleg getreden om handen en voeten te geven aan deze opdracht. Dit resulteert in deze eindnotitie, waarin de aanpak en resultaten die we afgelopen maanden hebben bereikt staan beschreven. We hebben het woord 'samenwerkingsagenda' gekozen om dit traject en de uitkomsten weer te geven. De samenwerkingsagenda bestaat uit vier samenwerksporen.

Een publieke samenwerkingsagenda als basis voor verdere resultaten en oplossingen

Met de samenwerkingsagenda spreken de publieke partijen in onze regio - dus Stedin, de zeven gemeenten genaamd 'Drechtsteden' en HVC - gezamenlijk commitment uit om vier hierna beschreven samenwerksporen samen te gaan implementeren en samen door te ontwikkelen. Dit gaan we doen op een wijze waarbij de samenwerksporen geen papieren afspraken blijven, maar leiden tot concrete veranderingen in onze samenwerking met concrete resultaten.

Een onderscheidende aanpak die landelijke maatregelen optimaliseert en ook vernieuwend is

Deze samenwerkingsagenda is te typeren als een lokale bouwsteen. Als het nog veelal ontbrekende puzzelstuk van integraal programmeren, dat maatwerk bevat met toegespitste, lokaal en regionaal toegesneden oplossingen voor onze regio. Deze samenwerkingsagenda leidt tot meer optimale uitvoering en systeemontwerp, waarbij de publieke partijen in de regio beter samenwerken en zich meer richten op de praktijk ter plekke.

De samenwerkingsagenda gaat uit van duidelijke rollen voor netbeheerder en gemeenten met de daarbij behorende wettelijke taken. Die veranderen we in dit traject dus niet. Wat we wel doen is, dat we elkaar versterken door bijvoorbeeld eerder data, trends of visies beter en/of eerder met elkaar te delen, daarin gezamenlijk keuzes te maken, en daardoor een grotere mate van maakbaarheid, draagvlak en betaalbaarheid te creëren. Of juist door praktische benodigdheden duidelijker bij elkaar aan te geven.

Want we hebben moeten vaststellen dat netbeheerder en gemeenten natuurlijk al veel samenwerken, en dat er ook veel goed gaat. Maar we hebben ook moeten vaststellen dat bij spoor 1 processen nog niet altijd op elkaar aansluiten, dat data soms te laat met elkaar worden gedeeld en dat we kansen missen om sneller tot oplossingen te komen. Ook is duidelijk geworden dat om vraag en aanbod van energie op ieder schaalniveau optimaal in balans te brengen, meer regie en betrokkenheid van

gebruikers nodig is. Bovendien is duidelijk dat we samen naar de toekomst en het gehele energiesysteem moeten gaan kijken om te voorkomen dat elektriciteitsoplossingen niet toekomstvast zijn.

De samenwerkingsagenda bestaat uit vier samenwerksporen

De samenwerkagenda bestaat uit vier samenwerksporen. Deze worden hieronder kort beschreven. Een uitgebreidere beschrijving staat op het eind van deze notitie.

Samenwerkspoor # en naam	Beschrijving	Resultaat
I Verzwaren (processen parallel schakelen)	Door betere planning en monitoring en door het sneller delen van data is het mogelijk te versnellen met verzwaren.	Optimaliseren van de verzwaringsopgave en snellere uitbouw van het elektriciteitsnet.
II Beter Benutten (grip op pieken en groeiende netbelasting)	Een uitgebreid pakket maatregelen van inzicht in netbelasting en pieken en concrete inzet van netvriendelijke/peik reducerende maatregelen. Meer regie op het gebruik van restruimte op stations, met perspectief voor energiehub, ondernemers en inwoners.	Meer netcapaciteit door hogere benutting en optimalisatie achter de meter en achter stations in de regio.
III Gezamenlijke Systeems scenario's Ontwikkelen (nu en straks)	Zicht op het belang van inzet van andere energiedragers en stap-voor-stap integreren van systeemontwerp en toekomstvisie regio.	Netbeheerder en gemeenten krijgen meer zicht op toekomstvast systeemoplossingen
IV Institutionele Aanbevelingen (verbinden met het geheel)	Duidelijker en vollediger aangeven welke randvoorwaarden nodig zijn voor succes in de regio.	Krachtiger publieke regievoering met als doel om meer randvoorwaarden op orde te krijgen teneinde regionale invulling te geven aan systemische doelstellingen.

Hoe verhoudt deze samenwerkingsagenda zich tot alles wat er al speelt?

Vanuit 'Den Haag' krijgen de publieke en private partijen in onze regio veel oplossingen aangereikt. Van een overall visie op het energiesysteem ([Nationaal Plan Energiesysteem](#)) tot vele maatregelen rondom het verzwaren, zoals [De Nationale Uitvoeringsagenda](#), [Integraal Programmeren](#), prioritering via een [landelijke](#) en [provinciale](#) MIEK. Ook zijn er diverse wet- en codewijzigingen en aanpassingen in het productportfolio van de netbeheerders (o.a. beschreven in het [Landelijk Actieprogramma Netcongestie](#)) waarmee de elektriciteitsnetten beter moeten worden benut. Kortom: Er gebeurt al ontzettend veel om netcongestie te mitigeren.

Zoals hiervoor gezegd, ontbreekt vaak nog een lokale bouwsteen, een lokale of regionale toegespitste en toegesneden maatwerk oplossing, waarbij de netbeheerder en gemeenten intensief samenwerken en hun uitgebreide kennis van de lokale situatie toepassen, aanvullend op de vele landelijke maatregelen en oplossingspakketten. Dit gaat verder dan de provinciale aanpak, die toch overwegend focust op de hogere netvlakken, grotere stations en ook dichter op de landelijke systeembesluiten zit.

Hiermee geven we uitwerking aan de [kamerbrief decentrale ontwikkeling van het energiesysteem](#): Het kabinet wil sterker inzetten op decentrale ontwikkelingen binnen het energiesysteem. Energie wordt steeds meer decentraal opgewekt en de energietransitie wordt ook lokaal en regionaal veel zichtbaarder in onze leefomgeving. Kernpunten van de inzet zijn:

- 1) het optimaal in balans brengen van vraag en aanbod van energie op ieder schaalniveau,
- 2) het beter organiseren van de samenhang tussen gebiedsontwikkeling en het energiesysteem en
- 3) regie vanuit een sociaal-maatschappelijk perspectief, met handelingsperspectief, inspraak en betrokkenheid van burgers en bedrijven bij de decentrale ontwikkelingen.

De publieke samenwerkingsagenda is dus verdiepend, vernieuwend en versnellend doordat het bestaande maatregelen en oplossingen, die in hogere bestuurslagen zijn ontworpen, optimaal toepast. Ook is de publieke samenwerkingsagenda vernieuwend en aanvullend doordat het lokale en regionale

oplossingen ontwikkelt waarin alle energetische, ruimtelijke en sociaal-maatschappelijk economische belangen ter plekke goed zijn afgewogen ten opzichte van landelijke maatregelen en beleid.

Dit werkt alleen als we het allemaal willen en het echt gaan doen

Om de samenwerking verder te bestendigen en uitvoering te geven aan de samenwerkingsagenda zijn de volgende zaken randvoorwaardelijk:

- Partijen stellen de benodigde middelen en specifieke (strategische) capaciteit beschikbaar.
- Partijen werken open, transparant en vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid.
- De inzet van maatregelen moet passen binnen vigerende wet- en regelgeving. Daar waar dit niet kan, voeren we een gezamenlijk lobby voor passende wet- en regelgeving uit.
- Partijen bespreken met elkaar de mogelijkheden voor pilots, zoals de pilot groepscontracten voor energyhubs.
- Partijen evalueren periodiek de samenwerking en geven ruimte om te leren.
- Partijen betrekken TenneT vanwege de netcongestie problematiek op het hoogspanningsnet

Het is nog niet af. Continuïteit borgen via de Energieraad Drechtsteden

We zijn nog lang niet af van netcongestie dus de oplossingsrichtingen zullen zich ook blijven door ontwikkelen. Het is belangrijk om de samenwerkingsagenda na afronding van de (tijdelijke) Taskforce onder te brengen bij de Energieraad Drechtsteden (het huidige BO-RES). Hierin zitten de bestuurders of vertegenwoordigende organen van de betrokken gemeenten, regionale netbeheerder Stedin en het publieke warmtebedrijf HVC. Deze verankering waarborgt breed draagvlak in de organisaties en sturing op voldoende executiekracht door de betrokken partijen. Dit is nodig om (nieuwe) resultaten te (blijven) realiseren.

In de Energieraad gaat het niet alleen om de energetische opgave. Het werk van de Taskforce, die nu gereed is, heeft duidelijk gemaakt dat naast de energetische opgave ook 1) de samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen en 2) het handelingsperspectief en betrokkenheid van burgers en bedrijven ('de sociaal-maatschappelijke en economische puzzel') cruciaal zijn en in samenhang met elkaar moeten worden gezien.

Tot slot: een nieuw woord: multi-level'. Wat is dat?

In Drechtsteden hebben we vastgesteld dat oplossingen nodig zijn voor meerdere schaalniveaus. We noemen dat "multi-level". Soms ligt een oplossing deels op het niveau van één bedrijventerrein, bijvoorbeeld wanneer er veel ongelijktijdigheid plaatsvindt op zo'n terrein. Maar het kan ook voorkomen dat er ook over meerdere bedrijventerreinen of zelfs gemeenten heen geoptimaliseerd moet worden. De termen 'lokaal' of 'gebiedsgericht' worden veel gebruikt bij het vraagstuk van Beter Benutten en voor ons betekent het ook dat het verschillende schaalniveaus kan hebben. De veelgebruikte woorden *lokaal* en *regionaal* zijn beiden van toepassing, maar dekken de lading niet volledig, omdat er tussenvarianten mogelijk zijn. Dus hanteren we een relatief nieuw woord: 'multi-level'. Daarmee bedoelen we het optimaal in balans brengen van vraag en aanbod van energie op ieder schaalniveau.

Onze samenwerkingsagenda en de vier samenwerksporen en de concrete oplossingen die daaruit volgen, passen we multi-level toe indien dat nodig is.

Leeswijzer

Deze notitie bevat de belangrijkste uitkomsten, het belang van de inzet van mensen en middelen en de gewenste vervolgstappen en borging daarvan. Daarna schetsen we de werkwijze die binnen de

opdracht van de Taskforce is gevolgd en beschrijven we de toekomstige organisatie waarin deze samenwerkingsagenda geborgd kan worden. Tot slot beschrijven we de concrete aanbevelingen en verwachte resultaten van de vier samenwerksporen.

Verantwoording en werkwijze

Om invulling te geven aan de bovenstaande opdracht, hebben er in het eerste en tweede kwartaal verschillende verdiepingsbijeenkomsten (*'deepdives'*) plaatsgevonden met experts. Hier zijn o.a. vier samenwerksporen overeengekomen die vervolgens tot medio september verder zijn uitgewerkt. De *deepdives* hebben enerzijds geleid tot een beter begrip van elkaars taken, uitdagingen en dilemma's en hebben anderzijds geleid tot meer inzicht en een scherper beeld op de inhoud van de opdracht om:

- a. Sneller en slimmer te verzwaren
- b. Het net in onze regio beter te benutten
- c. Tooling en data voor systeem-scenario's in te zetten
- d. Noodzakelijke randvoorwaarden beter en duidelijker aan te geven

Hierbij geldt dat we zowel gefocust hebben op korte termijn oplossingen om bijvoorbeeld de woningopgave, doorontwikkelingen van het MKB en andere maatschappelijke doelstellingen te kunnen realiseren, als ook lange termijn oplossingen 'in de steigers' willen zetten, omdat we allemaal beseffen dat invulling geven aan structurele en toekomstbestendige oplossingen vraagt om een gezamenlijk beeld van de wenselijke situatie.

De inzichten die in de *deepdives* zijn opgedaan, zijn in de afgelopen maanden in afzonderlijke samenwerksporen nader uitgewerkt. Hierbij is toegewerkt naar de voorliggende aanbevelingen voor een publieke samenwerkingsagenda.

Onderscheidende en vernieuwende kenmerken

Impuls samenwerking

De opdracht aan de Taskforce en de *deepdives* en vervolgbijeenkomsten zijn een enorm waardevolle impuls geweest voor de samenwerking tussen de betrokken partners in onze regio. Er is informatie met elkaar gedeeld, die niet eerder is gedeeld. Meer dan ooit is er het gevoel dat we elkaars belangen en uitdagingen begrijpen én met een gezamenlijke aanpak en regievoering hetzelfde doel nastreven. Het feit dat alle partijen hier de benodigde middelen en specifieke (strategische) capaciteit voor beschikbaar hebben gesteld is hiervoor randvoorwaardelijk.

Afzonderlijke samenwerksporen

Naar aanleiding van de *deepdives* is er in diverse bijeenkomsten en met vele betrokkenen nader invulling en uitwerking gegeven aan de genoemde samenwerksporen. De drie samenwerksporen van Verzwaren, Beter Benutten en de Gezamenlijke Systeemszenario's zijn hierbij complementair aan elkaar. Het vierde samenwerkspoor betreft de Institutionele Aanbevelingen en bevat de randvoorwaarden die nodig zijn voor een succesvolle implementatie van samenwerkspoor I, II en III.

VERZWAREN: processen parallel schakelen

BETER BENUTTEN: grip op pieken en groeiende netbelasting

ONTWIKKELEN GEZAMENLIJKE SYSTEEMSCENARIO'S: nu en straks

AANBEVELINGEN: de verbinding met het grotere geheel

Nationaal pleidooi voor decentrale ontwikkelingen

Sinds de start van de Taskforce is ook nationaal het besef gegroeid, dat er sterker moet worden ingezet op decentrale ontwikkelingen binnen het energiesysteem. De [kamerbrief decentrale ontwikkeling van het energiesysteem](#) die op 18 juni 2025 verscheen, heeft ons gesterkt in de overtuiging dat we met de bovenstaande sporen inzetten op de juiste thema's en onderwerpen, omdat we hiermee ook voortbouwen op de keuzes uit het Nationaal Programma Energiesysteem en nadere invulling geven op het regionale schaalniveau dat nu nog ontbreekt.

De kernpunten die hierbij door het Rijk in de Kamerbrief worden genoemd zijn:

1. Het optimaal in balans brengen van vraag en aanbod van energie op ieder schaalniveau (energetisch);
2. Het beter organiseren van de samenhang tussen gebiedsontwikkeling en het energiesysteem (ruimtelijk);
3. Handelingsperspectief, inspraak en betrokkenheid van burgers en bedrijven (sociaal-maatschappelijk).

Nationaal wordt onderschreven dat decentrale ontwikkelingen aanzienlijke maatschappelijke en economische voordelen bieden op onze leefbaarheid en de betaalbaarheid en betrouwbaarheid van het energiesysteem. Zoals hiervoor al beschreven heeft de Taskforce duidelijk aangetoond dat het nodig is om de vele maatregelen en oplossingsrichtingen die voor netcongestie zijn ontwikkeld met een hoge mate van lokaal of regionaal maatwerk toe te passen en aan te vullen. Alleen toegespitste en op de situatie terplekke toegesneden oplossingen worden succesvol. Hierbij geldt dat we deze aanpak zoals gezegd mult-level, dus op meerdere schaalniveaus willen toepassen. En ook cruciaal is dat we niet alleen focussen op de elektriciteitsoplossingen voor de elektriciteitsproblemen, maar dat we ook de andere duurzame energiedragers en het hele energiesysteem doorontwikkelen.

Organisatie

Huidige situatie

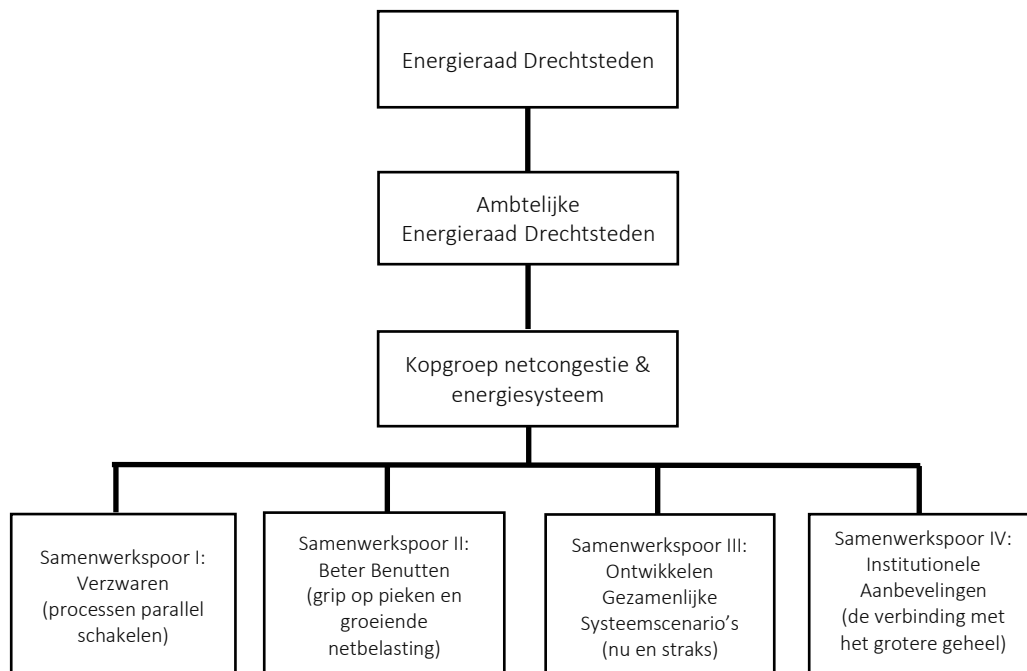
Het afgelopen jaar is gewerkt met een Bestuurlijke Taskforce, die wordt voorgezeten door Gerard Schouw, waarbij HVC, Stedin en de gemeenten Dordrecht en Hardinxveld-Giessendam zijn vertegenwoordigd. De Taskforce is adviserend aan het Bestuurlijk Overleg RES Drechtsteden.

Voorgestelde toekomstige situatie

Met oog op de publieke samenwerkingsagenda, waaraan in de komende periode uitvoering zal worden gegeven én met oog op de bestaande wens om de Taskforce breder te borgen, stellen we voor om het bestuurlijke opdrachtgeverschap te beleggen in het Bestuurlijk Overleg RES Drechtsteden. Hierbij stellen we tevens voor om het Bestuurlijk Overleg RES om te dopen tot de Energieraad Drechtsteden én HVC hier in de toekomst ook bij aan te laten sluiten.

De uitvoering van de samenwerkingsagenda vindt onder aanvoering van de kopgroep Energiesysteem plaats in de vier afzonderlijke sporen. Planning en monitoringsoverleg (spoor I), projectteam grip op pieken (spoor II), projectteam systeemscenario's (spoor III). Dit in nauwe samenwerking met de betrokken organisaties en reeds bestaande werkgroepen. Waar nodig formuleren we institutionele aanbevelingen (spoor IV).

VoortgangsdOCUMENTEN en bestuurlijke voorstellen worden via de Ambtelijke Energieraad Drechtsteden (voorheen projectgroep RES) aan de Energieraad Drechtsteden voorgelegd.

Overleg	Frequentie	Deelnemers	Doel
Energieraad (nu BO-RES)	1x per 18 weken	Bestuurders van provincie, regiogemeenten, waterschap, Stedin en HVC	Strategisch richting geven aan de aanpak en doelstellingen en het monitoren van de voortgang
Ambtelijke energieraad (nu projectgroep-RES)	1x per 18 weken	Medewerkers van provincie, regiogemeenten, waterschap, Stedin en HVC	Doorontwikkeling samenwerkingsagenda en samenwerksporen
Ambtelijke kopgroep	1x per 4 weken	Medewerkers van Stedin, regio en HVC.	Uitwerking en realisatie samenwerksporen

Daarnaast blijft Gerard Schouw betrokken vanuit zijn rol als Ambassadeur Drechtsteden voor het helpen uitdragen van de samenwerkingsagenda in het algemeen en de verbinding met de systeempartijen in Den Haag vanuit samenwerkspoor IV in het bijzonder. We dragen het verhaal van onze samenwerkingsagenda en de noodzaak van onze samenwerksporen actief uit in ‘Den Haag’ Daarmee bedoelen we onder andere de ministeries, VNG, IPO, NP-(R)ES, ACM, ect. en koepels zoals Energie-Nederland, NBNL en andere relevante marktpartijen.

Uitwerking van de vier samenwerksporen

De vier samenwerksporen die voort zijn gekomen uit de *deepdives* zijn hieronder nader uitgewerkt. Per samenwerkspoor wordt de aanleiding om met het betreffende spoor aan de slag te gaan beschreven. Daarnaast is beschreven welk doel er wordt nagestreefd en wie er betrokken zijn bij de uitvoering. Ook wordt inzicht geboden in de aanbevelingen, kansrijke *quick wins* en acties.

Samenwerkspoor I: Verzwaren (processen parallel schakelen)

Probleem, Doel, Middelen

Voor het elektriciteitsnet in Drechtsteden is netcongestie de realiteit. Ook al zijn de congestieonderzoeken nog niet allemaal afgerond, de verwachting is dat de netcongestie een groeiend knelpunt in de regio Drechtsteden blijft. Dat betekent dat Stedin geen nieuwe grootverbruikers kan aansluiten en dat bestaande grootverbruikers niet meer capaciteit kunnen krijgen. Ook krijgen kleinverbruikers steeds meer met netcongestie te maken. Om alle productie en verbruik van elektriciteit weer mogelijk te maken, is (naast beter benutten) het fors verzwaren en het uitbreiden van het elektriciteitsnet snel nodig.

Tot nu toe zijn er vooral samenwerkingsafspraken tussen Drechtsteden en de netbeheerder gemaakt op het gebied van het laagspanningsnet. Met de ‘*Buurtaanpak Verzwaren*’ breiden we het laagspanningsnet in versneld tempo, buurt voor buurt, uit. Voor de hogere netvlakken ontbreken dergelijke afspraken. Hier liggen kansen om de samenwerking te verdiepen en te verbeteren. Temeer omdat projecten voor verzwaring en uitbreiding van het elektriciteitsnet vaak (aanzienlijk) langer duren dan gewenst. Er is geen volledig overzicht en inzicht in de opgave, in de plannen en in de belangen van betrokken partijen. Dit leidt tot vertragingen in de uitvoering, langere doorlooptijden voor afstemming of besluitvorming en gemiste kansen om projecten slimmer en sneller te realiseren. Daarom hebben we binnen de Taskforce de handen ineengeslagen om de opgave voor verzwaring van de hogere netvlakken inzichtelijk te maken. Daarnaast hebben we voorstellen opgesteld met maatregelen t.b.v. het voorkomen van vertraging in planning en in realisatie én het kunnen pakken van meer regie voor versnelling.

Tabel 1: afgekondigde netcongestie in de Drechtsteden

Bedrijventerreinen Dordtse Kil III en IV	September 2021
Hoeksche Waard en Zuidelijk Dordrecht voor invoeding	Februari 2024
Alblasserwaard-Oost, Vijfheerenlanden en West Betuwe Noordwest voor afname	April 2024
Dordrecht centrum, Dordrecht oost en deel van het buitengebied van Biesbosch voor afname	Oktober 2024
Rotterdam Zuid en klein gedeelte van Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht voor afname	November 2024
Hoeksche Waard en Zuidelijk Dordrecht voor afname	December 2024
Alblasserdam en Molenlanden-West voor afname	April 2025

De vraag naar elektriciteit groeit sneller dan Stedin (en TenneT) het net kan uitbreiden en veel tijd gaat op aan omgevingszaken, zoals de locatiekeuze, grondaankoop en participatie. Hoe sneller we echter uitbreiden hoe beter dat is voor de woningbouw, de verduurzaming en het economisch vestigingsklimaat. Het doel van dit spoor is daarom te komen met voorstellen voor het sneller en slimmer verzwaren van het elektriciteitsnet in de regio Drechtsteden. We zetten in op maatregelen om vertraging te voorkomen en projecten te versnellen door samen in te zetten op transparantie, vroegtijdig gezamenlijk overleg, gezamenlijke belangenafweging en besluitvaardigheid.

Voor de uitvoering richten we een structuur in zoals hiervoor beschreven in het hoofdstuk Organisatie. Stedin (en TenneT) zijn hierbij aan zet voor de realisatie van de stations en tracés. De gemeenten zijn aan zet voor ruimtelijke inpassing en procedures van/voor stations en tracés. Samen organiseren we een ambtelijk planning- en monitoringsoverleg (huidige uitwisselingsoverleg) waarbinnen we de voortgang monitoren. Dit tezamen met regionale, bestuurlijke afstemming via de vernieuwde Energieraad Drechtsteden. Bij knelpunten zullen relevante partijen hierdoor snel kunnen schakelen, bijsturen en versnellingsmaatregelen kunnen uitvoeren.

Aanbevelingen voor de samenwerkingsagenda

We geven met de volgende vier activiteiten invulling aan de samenwerkingsagenda:

1. Stedin, regio en gemeenten stemmen periodiek af over de netverzwaringen- en uitbreidingen via een ambtelijk planning- en monitoringsoverleg en via de Energieraad Drechtsteden. Hiermee moeten verrassingen of miscommunicatie worden voorkomen en wordt een goed vervolg gegeven aan de eerste stappen die in de Taskforce zijn gezet op dit onderwerp.
2. Stedin en TenneT en de betrokken gemeenten delen zo vroeg mogelijk harde en zachte criteria voor de longlist en shortlist zoeklocaties voor stations en kabeltracés, zodat in gezamenlijkheid in een zo vroeg mogelijk stadium (strategisch) ruimte gezocht kan gaan worden waarbij ieders belangen worden afgewogen, zoals technisch meest geschikt versus ruimtelijke inpasbaarheid. Bij besluitvorming voor een locatie wegen we zo de verschillende belangen af om tot een evenwichtige en rechtvaardige
3. Hiertoe ontwikkelen we een planningstool, waarbij Stedin (en TenneT) inzicht geeft in de lopende, geplande én benodigde netverzwaringen- en uitbreidingen op alle netvlakken en voor alle stations, verbindingen en kabels. Dit inclusief de status van de fasering van de projecten. Stedin, TenneT en gemeenten houden het samen up-to-date (eerste versie beschikbaar vanaf Q4, 2025).

- Ook hebben Stedin (en TenneT), de regio en gemeenten voor (sleutel)projecten versnellingsmaatregelen in beeld gebracht. Hiervoor is het nodig om met elkaar heldere gezamenlijke afspraken bij de start van deze sleutelprojecten te maken. Gemeenten zet proactief in op het reserveren van ruimte, bij voorkeur op gemeentegrond. Stedin zet in op betere en efficiëntere stakeholders participatie en stemt dit af met de betrokkenen gemeente(n).

Verwachte resultaten

Naast de generieke aanbevelingen zijn de *quick wins* met de grootste potentie in beeld gebracht. De *quick wins* zijn nader uitgewerkt in de “bijlage 2 spoor bouwen”.

Knop 1	Knop 2	Knop 3
Het organiseren van bestuurlijk en ambtelijk draagvlak en commitment voorafgaand aan de start van (sleutel)projecten	Het verkorten van doorlooptijden in de meest kwetsbare fase (omgevingszaken) door in gezamenlijkheid samen sneller te besluiten over locatiekeuze, grondaankoop en ruimtelijke inpassing	Sterkere inzet op beter en efficiënter omgevingsmanagement

De volgende resultaten zijn voorzien tussen september en december 2025:

- Het organiseren van het periodieke planning- en monitoringsoverleg (actie regio)
- Het ontwikkelen van een planningstool incl. planning buurtaanpak van buurten waar Stedin de komende tijd aan de slag gaat (actie Stedin)
- Het organiseren van de eerste bestuurlijke kick-off voor tracé Alblasserdam tot Hardinxveld-Giessendam, aanstellen van aanjagers en vastleggen van samenwerkingsafspraken (actie netbeheerders en betrokken gemeenten)
- Het delen van het afwegingskader en criteria voor nieuwe stations in Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht met betrokken gemeenten om te komen tot zoeklocaties (actie Stedin en betrokken gemeenten)

Samenwerkspoor II: Beter Benutten (grip op pieken en groeiende netbelasting)

Probleem, Doel, Middelen

In een groot gedeelte in de regio Drechtsteden is er sprake van een vol elektriciteitsnet. Daarom werkt de regio aan het verzwaren van het elektriciteitssysteem volgens samenwerkspoor I. Tegelijkertijd moeten we anders omgaan met energie en ons bestaande elektriciteitsnet slimmer gaan gebruiken. Het elektriciteitsnet is immers niet continue en overal vol.

Het elektriciteitsnet is vol wanneer de vraag naar of het aanbod van energie op een plek en op een moment groter is dan de capaciteit van het net. De netbeheerder heeft de wettelijke taak om op die momenten van de dag en op dat desbetreffende energiestation overbelasting te voorkomen. Deze piekmomenten aan de vraagkant vinden bijvoorbeeld plaats in de uren tussen 16.00 en 21.00u op koude dagen, omdat de meeste inwoners dan hun woning gaan verwarmen en elektrische apparaten

aanzetten. Als dat aan het einde van de dag is, zijn ook veel ondernemers nog veel energie aan het gebruiken. Bovendien is de opwek door zon op die momenten laag. Dit samen maakt dat er een forse vraagpiek in het elektriciteitsnet kan ontstaan.

We hebben de handen ineengeslagen om te zorgen dat deze druk op het elektriciteitsnet verlicht gaat worden door inzicht in oplossingsmogelijkheden voor bedrijventerreinen en woonwijken, door optimalisatie van maatregelen waarmee we met ondernemers en ander partners het elektriciteitsnet beter kunnen gaan benutten. Zodoende krijgen we meer grip op groeiende (piek) belasting van MS en HS-stations en voorkomen we dat verzwaring op basis van de piekbelasting nodig is. Dit is ook belangrijk om schade en elektriciteit storingen te voorkomen, én om het mogelijk te maken dat er ruimte komt op het elektriciteitsnet voor grootverbruikers die nu op de wachtlijst staan.

Het doel is om de pieken op het elektriciteitsnet beheersbaar maken en te verlagen én handelingsruimte te bieden aan gebruikers. Dit kan door meer optimaal in balans brengen van vraag en aanbod van energie op ieder schaalniveau, waardoor de benuttingsgraad van de kabels en stations wordt verbeterd.

Aanbevelingen voor de samenwerkingsagenda

We geven met de volgende zes activiteiten invulling aan de samenwerkingsagenda:

1. Stedin geeft inzicht in de netsituatie- en topologie en capaciteit, zoals de capaciteit van stations, (aankomende) transportschaarste, de belastingprofielen en daarmee het netbudget voor Sterrenburg 150kV en Merwedehaven 150kV (eind Q4 2025). Zoals het onderzoek congestiemaatregelen voor station Sterrenburg 13kV (zie “bijlage 2 werkspoor II beter benutten aanbeveling 1”).
2. We maken een stakeholderanalyse voor toekomstbestendige flexibiliteit, mede aan de hand van de [whitepaper toekomstbestendige flexibiliteit](#).
3. Partijen werken samen het pakket aan oplossingsmogelijkheden uit om te komen tot toekomstbestendige flexibiliteit, waartoe minimaal de volgende congestiemaatregelen horen:
 - Netbewust laden; pilot starten voor de regio (Q2 2026)
 - Netbewuste nieuwbouw (z.s.m.)
 - Netbewuste warmte (z.s.m)
 - Flexibele invoeding WKK en STEG en ander fossiel regelbaar vermogen.
 - Netbewuste installaties
 - Netondersteunende opslag; het bepalen van de opslagbehoefte per station en het opstellen van een gezamenlijk afwegingskader (Q1, 2026)
 - Energie-hubs
 - Technische maatregelen
 - Netbewust gebruik
4. We willen regie krijgen op het gebruik van restruimte op stations, rekening houdend met wachtlijsten en maatschappelijk prioriteren in congestiegebieden. [Non-firm contractvormen](#) gaan dit ondersteunen. We gaan verkennen of en hoe restruimte op het net gebruikt kan worden, en perspectief biedt aan de bestaande partijen (energiehubs, ondernemers en inwoners) in de regio. We zijn ook op zoek naar meer regie op [congestieverzachters en de rol van congestieverzachters in die restruimte](#), zowel tijdens de congestieperiode als erna.

5. Hoe kunnen ondernemers bijdragen om grip te krijgen op groeiende (piek) belasting van MS en HS stations? We sluiten aan bij de aanpak energiehubs Drechtsteden. We gaan concreet in gesprek met ondernemers aan de Heliotroopring. Waar zien zij mogelijkheden, en hoe past dat binnen de kaders van de netbeheerder.
6. Bij klanten met veel flexpotentie, zal Stedin intensief in gesprek gaan om samen met de klant te onderzoeken of dit vermogen gecontracteerd kan worden. Voor alle grootverbruik klanten wordt via Mijn Stedin Zakelijk informatie beschikbaar gesteld ten aanzien van het eigen verbruiksprofiel en door de netbeheerder benodigd flexibel vermogen.

Verwachte resultaten

De volgende resultaten zijn voorzien tussen september en december 2025:

1. Het in beeld brengen van de huidige netsituatie en systeembehoefte van Sterrenburg 150kV en Merwedehaven 150kV (actie Stedin)
2. Inzet op netneutrale nieuwbouw en netbewust laden (actie regio, gemeenten en Stedin)
3. Stakeholderanalyse: Het in beeld brengen van het pakket aan oplossingsmogelijkheden en deze tot uitvoering brengen (actie Stedin en regio)
4. Inzet op meer flexibel vermogen bij klanten met veel flexpotentie (actie Stedin)
5. Het ontwerpen van meer maatregelen voor meer regie op toekomstige flexibiliteit (actie Stedin en regio).

Samenwerkspoor III: Ontwikkelen Gezamenlijke Systeemsценario's (nu en straks)

Probleem, Doel, Middelen

De energietransitie stelt de regio Drechtsteden en Stedin gezamenlijk voor de opgave om tot een toekomstbestendig, toegankelijk en betaalbaar energiesysteem te komen. Dit is niet alleen afhankelijk van (het oplossen van) netcongestie, maar vraagt ook inspanningen met andere duurzame energiedragers, opslag en conversie.

In dit samenwerkspoor schetsen we hoe we gezamenlijk tot een gedragen energievisie kunnen komen, waarmee Stedin haar investeringsplannen en Drechtsteden haar beleid gericht kunnen afstemmen op de toekomstige energieopgaven in de regio. Waar samenwerkstroom I en II meer focussen op het oplossen van de (congestie)problemen die nu en op de korte termijn spelen, willen we met dit project deze problemen op de lange termijn voorkomen.

Het doel van dit vernieuwende samenwerkspoor is het gezamenlijk ontwikkelen van een toekomstgerichte energievisie die richting geeft aan beleid en investeringsbeslissingen in de regio Drechtsteden en bij Stedin. Door proactief samen te werken en energievraagstukken integraal te benaderen, kunnen toekomstige economische, sociale en duurzame ontwikkelingen optimaal worden gefaciliteerd. De energievisie vormt een praktisch hulpmiddel waarmee zowel overheid als ondernemers en inwoners handelingsperspectief krijgen, terwijl Stedin met betrouwbaardere prognoses haar investeringsplannen effectiever en efficiënter kan uitvoeren.

We werken toe naar een werkwijze waarbij de netbeheerder, de regio en de betreffende gemeente(n) aan de voorkant van het proces de belangen en de opgaven vanuit de net- en energiesysteemvisie(s)

en de energievisie(s) in samenhang beschouwen met als doel om in gezamenlijkheid te komen tot een integraal afwegingskader voor het netontwerp en de bijbehorende (zoek)locaties voor stations en tracés. Hierdoor ontstaat een evenwichtige balans tussen energetische, ruimtelijke en maatschappelijke belangen, waarin ook de transitie van een centraal energiesysteem naar een systeem met decentrale oplossingen wordt meegenomen. De informatie wordt in vertrouwen met elkaar gedeeld. Gelet op de vertrouwelijkheid worden deze gegevens niet gebruikt voor de planningstool die beschreven is bij samenwerkspoor I Verzwaren.

Aanbevelingen voor de samenwerkingsagenda

De kracht van het programma zit in de intensieve en gelijkwaardige samenwerking tussen Stedin en Drechtsteden. Waar Stedin als regionale netbeheerder beschikt over technische kennis, systeemoverzicht en regie op infrastructuur, levert Drechtsteden de lokale kennis en bestuurlijke slagkracht.

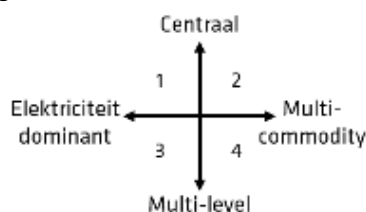
We voorzien hierbij vier stappen:

- Stap 1: Referentiescenario bepalen

In deze stap wordt een “baseline”-scenario opgesteld op basis van de huidige verwachtingen, waarmee een vergelijking mogelijk is met toekomstige scenario's.

- Stap 2: Onderzoek naar oplossingsruimte

Uitgaande van de eerder genoemde ‘multi-commodity’- en ‘multi-level’-assen worden vier onderzoeksscenario's ontwikkeld. Door deze assen systematisch te combineren, ontstaat een brede variatie aan scenario's waarin uitersten worden verkend—zoals nationaal versus lokaal balanceren en verschillende energiemix-opties—om de technische mogelijkheden van het toekomstige energiesysteem maximaal te doorgronden.

- Stap 3: Optimaliseren naar wenselijke scenario's

Op basis van de uitkomsten uit de onderzoeksfase worden de meest optimale en passende scenario's voor Drechtsteden geselecteerd en verder uitgewerkt.

- Stap 4: Vormgeven van een robuuste energievisie

In de laatste stap wordt een samenhangende energievisie geformuleerd, inclusief aanbevelingen voor benodigde institutionele veranderingen en voorwaarden voor succes.

In totaal verwachten we dat de vier stappen bij elkaar enkele maanden tot een jaar kunnen duren, afhankelijk van de beschikbare tijd en middelen. Voordat we daadwerkelijk van start gaan, zullen we een projectplan opzetten en verder uitwerken, zodat we met een solide basis en gedeeld vertrouwen samen het traject ingaan. Hierbij denken we aan:

- Benodigde kennis en middelen te concretiseren
- Concrete KPI's te formuleren
- De scope en governance uit te werken

- Risico's en mitigatie strategieën te identificeren

Dit samenwerkspoor markeert voor ons het begin van een nog intensievere samenwerking tussen Drechtsteden en Stedin, waarin we samen pionieren met een vernieuwende en integrale manier van werken. Juist deze innovatieve benadering biedt grote kansen om het regionale energiesysteem toekomstbestendig te maken en andere beleidsdoelen als betaalbaarheid en ruimtelijke inpassing te waarborgen.

Verwachte resultaten

De energievisie zelf vormt het fundament voor een robuuste en toekomstgerichte aanpak van het energiesysteem in de regio. In deze visie worden alle relevante onderdelen meegenomen: van het verwachte energieverbruik per sector en gebied, tot de verschillende vormen van opwekking zoals wind, zon, groen gas, waterstof en geothermie. Ook de benodigde infrastructuur voor transport, de mogelijkheden voor opslag en conversie van energie, en de optimale balans tussen vraag en aanbod worden structureel in kaart gebracht.

We onderzoeken de grenzen van het systeem over twee assen; 'multi-commodity' en 'multi-level'. 'Multi-commodity' betekent dat er integraal wordt gekeken naar meerdere energiedragers en -bronnen tegelijkertijd, zoals elektriciteit, warmte, gas en waterstof, om tot een zo efficiënt, duurzaam en robuust mogelijke combinatie te komen.

'Multi-level' verwijst naar de samenhang tussen verschillende schaalniveaus van het energiesysteem. Hierbij wordt bijvoorbeeld geanalyseerd wat lokaal kan worden opgewekt en opgeslagen, en hoe dit zich verhoudt tot de bredere infrastructuur en externe energiestromen. Deze gelaagde-benadering zorgt ervoor dat afwegingen over ruimtelijke inpassing, maatschappelijke kosten en flexibiliteit altijd in samenhang worden gemaakt, waardoor het energiesysteem daadwerkelijk toekomstbestendig en adaptief wordt vormgegeven.

Samenwerkspoor IV: Institutionele Aanbevelingen (de verbinding met het grotere geheel)

Probleem, Doel, Middelen

Om de samenwerksporen I, II en III tot een succes te maken zijn er diverse randvoorwaarden die op orde moeten zijn. We noemen enkele voorbeelden ter illustratie:

- Zonder juiste tariefprikkel is het lastig om burgers en bedrijven hun energie- en capaciteitsvraag te laten verschuiven naar momenten waarop er nog wel capaciteit beschikbaar is.
- Een andere kostenverdeling, kostentoerekening en een betere stimulering van collectieve publieke warmtenetten voorkomt overmatige elektrificatie met netcongestie als gevolg.
- Stimulering of wellicht zelfs normering van hybride warmtepompen kan enorm helpen om de piekvraag elektriciteit te beperken.

Juist omdat de regio Drechtsteden goed is voorbereid op multi-commodity oplossingen en ook omdat de publieke samenwerkingsagenda een impuls zal gaan geven aan elektriciteits- en systeemoplossingen in onze regio, is het nodig om duidelijker, concreter en intensiever aan te geven welke randvoorwaarden op orde moeten zijn om de multi-level oplossingen in onze regio daadwerkelijk tot stand te brengen.

Aanbevelingen voor de samenwerkingsagenda

We geven met de volgende twee activiteiten invulling aan de samenwerkingsagenda:

- In elke bijeenkomst van de Energieraad geven we een specifiek randvoorwaardelijk knelpunt aan, dat naar boven is gekomen uit de samenwerksporen I, II en/of III. Voor dit specifieke knelpunt organiseren we een intensieve lobby. Hierbij geven we aan welke partijen op welke wijze kunnen bijdragen aan het oplossen van het probleem.
- We ontwikkelen een overzicht van de knelpunten en randvoorwaarden, die nodig zijn om in onze regio de noodzakelijke stappen voor netverzwaring, efficiënter gebruik, ontwikkeling van gezamenlijke systeemscenario's en de realisatie daarvan.

Verwachte resultaten

Dit samenwerkspoor is noodzakelijk om te voorkomen dat we in Drechtsteden heel hard werken, maar onvoldoende resultaat bereiken omdat de externe randvoorwaarden niet op orde zijn. Het moet 'verwoestend duidelijk worden' wat er aan landelijk kader of beleid nodig is om de energietransitie in de regio's voor burgers en bedrijven goed vorm te geven. Inzet van bestuurders van alle partijen en ambassadeur Drechtsteden Gerard Schouw, zijn hierbij noodzakelijk. Een nader op te stellen lobby- of communicatieplan maakt onderdeel uit van dit samenwerkspoor.